

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobců **a) E. A., b) nezl. E. S.**, zastoupené žalobcem a) jako zákonným zástupcem, oba státní příslušnost Íránská islámská republika, oba t.č. bytem PoS Havířov, Na Kopci 5, Havířov-Dolní Suchá, zastoupeni Organizací pro pomoc uprchlíkům, Kovářská 4, Praha 9, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR**, Praha 7, Nad Štolou 3, k žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7.1.2014 č.j. OAM-6/LE-LE18-K03-2013, o udělení mezinárodní ochrany

t a k t o :

- I. Žaloba **se z a m í t á**.
- II. Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.
- III. Česká republika **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobci a) a b), v zastoupení Organizací pro pomoc uprchlíkům, podali dne 24.1.2014 u zdejšího soudu žalobu proti v záhlaví označenému rozhodnutí, kterou se domáhali zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu

řízení. Jako žalobní body vymezili porušení některých právních ustanovení, konkrétně:

- § 2 odst. 1 správního řádu, neboť rozhodnutí není v souladu se zákony a mezinárodními smlouvami,
- § 3 správního řádu, jelikož v průběhu správního řízení nepostupoval tak, aby

byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu (§ 2 odst. 4 správního řádu),

- § 50 odst. 2 správního řádu, jelikož si neopatřil pro vydání rozhodnutí odpovídající a dostatečné podklady a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci,
- § 50 odst. 3 správního řádu, protože správní orgán nezjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, kterým je v tomto případě zájem na řádném výkonu veřejné správy,
- § 50 odst. 4 správního řádu, jelikož nepřihlížel ke všemu, co vyšlo v řízení najevo,
- § 52 správního řádu, neboť žalovaný neprovedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci,
- § 68 odst. 3 správního řádu, jelikož odůvodnění rozhodnutí je nedostatečné – žalovaný se v něm nevypořádal se všemi důvody, které v průběhu řízení uvedl ani neobjasnil, na základě jakých úvah a skutečností došel k závěru uvedenému v napadeném rozhodnutí, § 12 a 14a zákona o azylu, jelikož má za to, že splňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany,
- § 12 – 14a zákona o azylu.

[2] Žaloba byla doplněna dne 6.3.2014 pouze ve vztahu k ustanovení § 12 zákona o azylu tak, že žalobce a) byl ohrožován v souvislosti s výkonem svého zaměstnání, když mu bylo vyhrožováno, že pomáhal nastavovat satelitní přijímače homosexuálům a žalobce je přesvědčen, že příslušníci bezpečnostních složek mu nechtěli přímo říct, že se jedná o politické důvody, že šlo o snahu zamezit šíření informací v Íránu. Dále měl problémy z důvodu obchodního styku s člověkem jménem M. G., opět z důvodu jeho již uvedené pracovní činnosti. Odjel do Turecka, kam ho následovala manželka a dcera – žalobkyně b), pak překročili hranice do Řecka a po několika měsících přicestovali do České republiky. Po opuštění Schírázu byl několikrát hledán příslušníky bezpečnostních složek, byl hledán i u rodičů manželky a také kvůli němu byl přeřazen jeho bratr ve svém zaměstnání. Tvrdil, že byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod ve smyslu čl. 17 Listiny základních práv a svobod. Žalovaný měl zohlednit situaci v zemi původu žalobce, kdy v Íránu státní orgány kontrolují a omezují sdělování informací. Vzhledem k omezené distribuci tiskových médií mimo velkých měst rozhlas a televize slouží jako hlavní zdroj zpráv, čl. 75 Ústavy zakazuje soukromé vysílání. Státní orgány Íránu omezují přístup občanů k informacím, cenzurují zprávy, a proto jednání žalobce, který dovážel satelitní přijímače, umožňoval svým klientům sledovat i zahraniční zpravodajství, umožňoval svobodný přístup k informacím. Zpochybňují názor žalovaného, že jeho tvrzení o napadení v červnu 2011 je nevěrohodné, žalobce správně dával toto jednání bezpečnostních složek proti své osobě do

souvislosti s jeho pracovními aktivitami. Odvolal se na článek 9 odst. 2 kvalifikační směrnice a na bod 57 příručky UNHCR, kdy trestní stíhání z důvodu v definici zmíněném samo o sobě může být pronásledováním. Dále odkázal na bod 59 příručky UNHCR, na vyhodnocení zákonu země původu a posouzení, zda nějaký zákon není v souladu s přijatými normami lidských práv. Odkázal na rozsudek NSS ze dne 12.4.2012 č.j. 7Azs 9/2012-46 ohledně obsahu hrozby trestního stíhání.

[3] Žalovaný k žalobě uvedl, že popírá oprávněnost námitek uvedených žalobcem a současně s nimi nesouhlasí, neboť neprokazují, že by žalovaný porušil některé citované ustanovení správního řádu a zákona o azylu. Žalovaný odkazuje na obsah správního spisu, zejména na vlastní žádost o udělení azylu, použité informace o zemi původu, výpovědi žalobce a na vydané rozhodnutí ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, jako správního orgánu, který postupoval v souladu s příslušnými právními normami a procesně správným způsobem a dbal na ochranu všech jejich práv garantovaných jim právním řádem České republiky. Správní orgán se zabýval všemi skutečnostmi, které žalobce sdělil a předložil, zjistil skutečný stav věci a opatřil si úplné podklady pro vydání rozhodnutí. Ze všech provedených důkazů vyplývá, že závěry, které žalovaný učinil, jsou správné a v souladu se zákonnými normami. Žalobce nebyl pronásledován z politických důvodů. O takovém jednání výše jmenovaný během správního řízení nehovořil a ani nikdy nebyl podle svého vyjádření terčem negativního jednání vůči své osobě, které by souviselo s jeho politickými názory. Pokud se stal v jednom případě terčem zájmu íránského bezpečnostního aparátu, bylo to v souvislosti s jeho dovážením a prodejem satelitní techniky. Dále je třeba dodat, že dovoz a prodej či montáž satelitního zařízení jmenovaný vykonával jako svoji profesi a byl za toto odměňován. Během celkem tří pohovorů vedených s jeho osobou nikdy neuvedl, že by tuto činnost vykonával z politického či náboženského důvodu. Naopak, nelegální prodej tohoto typu zboží si zvolil proto, že o něj byl zájem, z čehož lze dovodit čisté finanční motiv, což potvrdila ve své výpovědi i jeho manželka, paní B. S. Zákaz dovážet, prodávat či i vlastnit satelitní přijímače /popř. internet pracující přes satelitní přijímač) byl nařízen zákonem roku 1994 a jedná se tedy o opatření dopadající na všechny občany země původu žadatele, bez rozdílu politického názoru či náboženského vyznání. Rovněž zvolená reakce policejních orgánů vůči osobě žalobce, jako podezřelému z dovozu a prodeje zakázaného zboží, vykazuje znaky adekvátního, standardního postupu u osoby obviněné z porušení zákona, nikoli pronásledování. Správní orgán odkazuje na obsáhlé zdůvodnění v napadeném rozhodnutí. Podle názoru žalovaného nebylo žalobou zpochybněno rozhodnutí správního orgánu, kterým nebyla mezinárodní ochrana udělena, proto navrhuje, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

[4] Žalovaný napadeným rozhodnutím rozhodl tak, jak uvedeno v odst. [1] tohoto rozsudku a v odůvodnění mimo jiné uvedl, že dne 9.1.2013 podal výše jmenovaný žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále jen ČR), v níž uvedl, že je státním příslušníkem Íránu, bez náboženského vyznání a je ženatý. Bratr žadatele byl členem jemu neznámého studentského hnutí. Vojenskou službu vykonal. Írán opustil dne 19.5.2012. Uvedl, že sympatizoval se sektou Baháí a prodával telekomunikační techniku. Nejdříve mu byl zavřen obchod a pak jej vojáci

v civilu zmlátili a vyhrožovali smrtí jak jemu, tak i jeho rodině. Žadatel poté odešel pěšky do Turecka, odkud pokračoval do Řecka. Důvodem pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je žadatelova snaha dostat rodinu do bezpečí, hlavně svoji dceru. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany jmenovaného, kterou podal i jménem své nezletilé dcery, je obava ze zadržení a potrestání za nelegální dovoz a prodej

satelitních zařízení soukromým osobám. Správní orgán také poukazuje na důležitou skutečnost, že přímo osobě žadatele nikdo ve vyhledávání, shromažďování či šíření informací nebránil. Pokud se stal – v jednom případě – terčem zájmu íránského bezpečnostního aparátu, bylo to v souvislosti s jeho dovážením a prodejem satelitní techniky, což dokazuje provedení prohlídky a zabavení přístrojů v jeho prodejně. Správní orgán dodává, že u nezletilé dcery žadatele nelze, s ohledem na její věk, o jakémkoli uplatňování politických práv a svobod ani uvažovat. Správní orgán tak konstatuje, že výše jmenovaný, jakož i jeho nezletilá dcera, nebyli ve vlasti pronásledováni pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu a azyl se neuděluje. Správní orgán konstatuje, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany, jakož i jeho nezletilá dcera, nesplňují důvody pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny a azyl se neuděluje. Správní orgán konstatuje, že v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany výše jmenovaného a jeho dcery nezjistil zvláštní zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu a azyl se neuděluje. Žadatel neuvedl a ani správní orgán nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žadateli a jeho nezletilé dceři hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Výše jmenovaný během správního řízení uvedl, že ve své vlasti nikdy nebyl ani není trestně stíhán, ale je zřejmě vyšetřován pro porušení zákazu vlastnit satelitní přijímač soukromými osobami. V případě odsouzení je ohrožen pokutou. Pokud výše uvedený žadatel sdělil, že měl být vysloven zákaz vycestování jeho osobě, správní orgán má o takovém zákazu oprávněné pochybnosti a poukazuje na skutečnosti, že manželce výše jmenovaného bylo bez jakýchkoli problémů povoleno Írán opustit, přičemž k tomu je vyžadován souhlas manžela. Dle dostupných informací může vycestování zakázat pouze soud a to osobám, se kterými je vedeno aktivní trestní stíhání. Pokud jde o žadatelem zmíněnou skutečnost, že Írán opustil nelegálně, správní orgán uvádí, že podle výše citovaných informačních zdrojů je svoboda pohybu uvnitř země, cestování do zahraničí, emigrace a návratu do vlasti zaručena ústavou. Ve zprávě MV Velké Británie (říjen 2012) se uvádí, že osoba, která nemá zákaz vycestování z Íránu a ten opustí nelegálně, může být potrestána pokutou, přičemž nebude mít po návratu problémy se státními orgány. Správní orgán dodává, že nezletilá dcera, jejímž jménem výše jmenovaný žadatel požádal o udělení mezinárodní ochrany, opustila Írán se svou matkou, a to legálním způsobem přes teheránské letiště bez jakýchkoli problémů.

[5] Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že při příletu žalobce na území ČR dne 4.1.2013 po provedené kontrole následného šetření zjištěno, že žalobce a) přicestoval s padělky cestovních dokladů, a to průkazu o totožnosti občana Švýcarska a cestovního dokladu České republiky a 5.1.2013 bylo s žalobcem a) zahájeno správní řízení za účelem správního vyhoštění, během kterého žalobce a) požádal o mezinárodní ochranu v ČR. Dne 9.1.2013 byla žalobcem a) podána žádost

o udělení mezinárodní ochrany, současně i jménem dcery S., nar. X. V žádosti uvedl, že o udělení mezinárodní ochrany žádá i manželka B., a dále, že do 19.5.2012 žil v Íránu ve městě Shiraz, mezi lety 2003 až 2012 navštěvoval služebně Spojené arabské emiráty, v r. 2006 týden pobýval v Thajsku, od 19.5.2012 do 13.6.2012 pobýval v Turecku, od 15.6.2012 do 4.1.2013 v Řecku. Je bez náboženského vyznání, vojenskou službu vykonával v letech 1977 – 1999, 12 let podnikal

v telekomunikacích. Jako důvod opuštění vlasti uvedl, že tuto opustil 19.5.2012, sympatizoval s náboženskou sektou Bahá'í a prodával komunikační techniku. Nejdříve mu zavřeli obchod, vojáci v civilu jej zbili a vyhrožovali smrtí jemu i jeho rodině. Pěšky přešel 19.5.2012 do Turecka a pak pěšky a lodí 13.6.2012 do Řecka. Jako důvod udělení mezinárodní ochrany uvedl, že chce bezpečí pro svou osobu a rodinu, obává se íránské armády, a i když mu vyhrožovaly osoby v civilu, on poznal, že jsou to vojáci, protože měli vysílačky. Uvedl, že původně chtěl za příbuznými do Německa, ale je mu to jedno, jestli bude v ČR, hlavně, že je v bezpečí. Na otázku, čeho se obává v případě návratu, uvedl, že by mu bylo vyhrožováno, mohl by být zmrzačen, možná i zabit. Jeho zdravotní stav je dobrý, i když jej bolí kolena v důsledku toho, jak jej vojáci zbili, v minulosti měl nějakou cystu v trávícím ústrojí, která mu byla odoperována a nyní má pocit, že mu znovu roste. Při pohovoru k žádosti dne 17.1.2013 navíc uvedl, že se do Turecka dostali pomocí převaděče, stejně tak i do Řecka, pak dostali české doklady a byli ujištěni převaděčem, že je to ověřená trasa bez komplikací. Írán opustili kvůli problémům nikoliv proto, že šel za lepším životem, byl dobře zabezpečen, ale chtěli do Evropy. V Německu žije manželčin příbuzný, kam původně směřovali. V Íránu měl zařízení vlastní živnost – nákup, prodej a opravu mobilních telefonů, oficiálně obchod otevřel v r. 2006, pak rozšířil sortiment o prodej satelitních přijímačů nakoupených v Dubaji, to bylo nezákonné. V r. 2009 obchod prodal a s otcem koupil prodejnu v centru města. Nelegální byl dovoz mobilních telefonů a satelitních přijímačů, neboť na to má monopol stát a oficiálně by povolení k obchodování s mobily a satelity dostal jen velmi bohatý člověk. Oficiálně proto mohl pouze opravovat mobily. Jeho obchod se rozjížděl, lidem nastavoval satelity, udělal to ze známosti asi pro 13 lidí, když mu začátkem července 2011 zavolal člověk, který chtěl stejnou službu, proto došel na sjednanou schůzku, avšak když tam přijelo auto, byl do tohoto auta vtlačen. Po 30ti minutách dojeli na nějaké místo, po vystoupení z auta mu něco dali přes hlavu, někam ho vedli. Všechno, co měl v kapsách, mu sebrali, slyšel jen hlasy. Byl tam několik hodin. Pak přišel člověk, který řekl, že zná jeho otce, a to mu zachránilo život. Pak mu kopli do nohy a on rozkázal, aby ho odvedli pryč. Vyvezli ho na opačnou stranu města, vrátili mu telefon bez SIM karty, nevrátili mu peníze. Obvinili ho z toho, že pomáhal nastavovat satelitní přijímače homosexuálům, což nebyla pravda, jednalo se o lidi inteligentní, kteří se zajímali o politiku. Pak dlouho nemohl pracovat, léčil si koleno a rozhodl se, že satelitní přijímače již nebude prodávat jednotlivcům, ale maloobchodníkům. Pak ještě namontoval satelit nějakému muži, který se jmenoval G., párkrát se s ním setkal i s jeho přáteli a pak mu řekli, že jeden z jeho přátel je nezvěstný. Poté byl upozorněn, že v jeho obchodě je spousta lidí v uniformách, kteří vynášejí jeho věci z obchodu, proto do svého obchodu již nešel, zašel ke svému příbuznému, zavolal otci a manželce, co se děje. Manželka sbalila věci. Tito lidé vešli i do jeho domácnosti. Na radu předsedy nejvyššího trestního soudu, který se znal s jeho otcem, se dozvěděl, že byl obviněn z narušení

bezpečnosti a porušení náboženských norem. Protože nevěděl, jak by měl prokázat svou nevinu, odešel, manželka si zařídila cestu do Turecka s dítětem sama. O přemístění v Íránu neuvažoval.

[6] Součástí správního spisu je nález Nemocnice s poliklinikou Havířov z 13.6.2013 o obsahu, že na žádost pacienta se vystavuje medicínské potvrzení

o faktu, že poranění menisku, které si vyžádalo operační léčení, je způsobeno násilným mechanickým úrazovým dějem, přičemž pacient sdělil, že k poranění došlo při napadení v Íránu v srpnu 2011. Součástí spisu jsou zprávy o zemi původu, a to např. Informace OAMP Baháisté o vzniku baháismu, vývoje, komunity, povinnosti a zákazy baháismu, Informace z Infobanky ČTK o Íránu, zpráva o zemi Ministerstva vnitra Velké Británie z 28.6.2011 na téma Bezpečnostní síly, soudnictví, podmínky ve věznicích, svoboda vyznání, Bahájové, odchod a návrat, informace Ministerstva vnitra Velké Británie z října 2012, a to Směrnice pro posuzování žádosti o azyl se zaměřením na nezákonné vycestování z Íránu a bývalí příslušníci státních bezpečnostních orgánů, Informace norského Centra informací o zemi původu ze 7.7.2011 na téma Křesťané a konvertité v Íránu.

[7] U jednání soudu zástupkyně žalobců nově uvedla, že žalobce a) konvertoval ke křesťanství, o čemž předložila potvrzení Sboru církve bratrské z Horní Suché ze dne 30.9.2014, dále uvedla, že žalobce a) je t.č. zaměstnán v Rádiu Svobodná Evropa, o čemž současně předložila potvrzení této instituce ze dne 12.3.2015 o obsahu, že žalobce pracuje ve funkci studiového technika v Íránské redakci od 2.3.2015 na smlouvu na dobu určitou do 1.3.2016. Dle zástupkyně žalovaný nedostatečně vyhodnotil situaci v Íránu, nebylo zohledněno, že kamarád žalobcova otce, předseda nejvyššího trestního soudu, podal informaci, že žalobce je obviněn z narušení bezpečnosti a porušení náboženských norem a z toho důvodu mu hrozí až trest smrti a zpochybnil závěr žalovaného ohledně uchování zpráv v PC a notebooku a žalovaný se dostatečně nevypořádal se skutečností, že jak rodina, tak i jeho přátelé byli vyslýcháni ohledně žalobcovy ideologie u vlády. Zástupce žalovaného zdůraznil, že v průběhu správního řízení při několika pohovorech žalobce ani jednou nesdělil, že by satelitní techniku montoval a prodával z důvodu uplatňování politických práv či náboženství; tyto důvody byly podány až zástupkyní žalobců, přičemž v Teheránu vlastní satelitní přijímač až 12 miliónů domácností, byť je to zakázané. Také manželka žalobce a) a žalobkyně b) vycestovaly z vlasti legálně, s pasem a vízem.

[8] Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.).

[9] Z obsahu správního spisu jednoznačně vyplynulo, že jako důvod opuštění země původu žalobce uváděl problémy s výkonem jeho zaměstnání, a to prodej a montáž satelitních přijímačů. Žalobce uvedl, že tuto činnost konal nezákonně, neměl k tomu oprávnění, povolení měl jen na opravu mobilních telefonů a satelitní přijímače dovážel z Dubaje. K otázce prodeje a dovozu satelitních přijímačů však

rozporně uváděl, že licenci na dovoz má jenom stát, povolení k obchodování by dostali jen bohatí lidé (pohovor ze dne 17.1.2013) a později (při pohovoru dne 17.10.2013) uvedl, že satelitní technika byla novina, na to se nevydávali licence a nejednalo se zase o tak úplně nelegální činnost. Žalobce ve svém azylovém příběhu uvedl, že v červenci 2011 byl v rámci domluvené schůzky ohledně prodeje satelitu odvezen do nějakého domu, kde byl nějakými lidmi v civilu, o nichž se

domnívá, že to byli vojáci, neboť měli vysílačky, byl obviněn z prodeje satelitů homosexuálům, nikoliv tedy z nezákonného prodeje satelitů jako takového. Později po vstupu do řízení zástupce žalobce, Organizace pro pomoc uprchlíkům, již bylo tvrzeno, že dovážel a nastavoval satelitní antény, tak, aby mohli lidé přijímat vysílání západních zpravodajských televizních a informačních stanic, a tak napomáhal uplatňovat politická práva svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje. Vůči žalobci nebylo vzneseno obvinění, po této události žalobce nadále v této ekonomické činnosti pokračoval jen s tím rozdílem, že prodával maloobchodníkům, nikoliv jednotlivcům. Dále žalobce svůj odchod spojoval i s otázkou náboženskou, neboť ač je ateista, sympatizoval s Baháí, přičemž i v této části azylového příběhu není možno nevidět rozdílná tvrzení. Při pohovoru dne 17.1.2013 vypověděl, že se seznámil s člověkem jménem G., kterému rovněž instaloval satelitní přijímač a tento člověk byl B. G. jej seznámil s jeho známými i s hlavou skupiny, který se jmenoval M. a G. mu dne 26.4.2012 zavolal, že M. je nezvěstný. U pohovoru dne 17.10.2013 však uvedl, že hlavní představitel skupiny je M. G., že je to jedna a tatáž osoba a o jeho nezvěstnosti mu volal nějaký člověk z Baháí. S ohledem na uvedené se azylový příběh nejvíce jeví jako přesvědčivý, nicméně, i kdyby důvodem odchodu ze země původu byly problémy s výdělečnou činností žalobce a), pak tyto v žádném případě nelze podřadit pod kritéria pronásledování uvedená v ustanovení § 12 zákona o azylu.

[10] V ust. § 12 písm. a) a b) zákona o azylu jsou stanoveny důvody pro udělení azylu. Tento se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizince a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

[11] Za pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Původcem pronásledování se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním. Za pronásledování se nepovažuje, může-li cizinec s přihlédnutím k osobní situaci nalézt účinnou ochranu v jiné části státu, jehož státní občanství má, nebo je-li osobou bez státního občanství, v jiné části státu svého

posledního trvalého bydliště, pokud se obava z pronásledování vztahuje pouze na část území státu.

[12] Tak, jak již uvedeno v odstavci [9] tohoto rozsudku, žalobce se při svém podnikání zabýval i činností, pro kterou neměl oprávnění, a to dovozem a instalací satelitních přijímačů. Jestliže určitá ekonomická činnost je státem regulovaná, a za tím účelem jsou vydávána povolení k jejich provozování, pak nelze porušení těchto

oprávnění považovat za pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu. Ze zpráv, které jsou obsahem správního spisu, jednoznačně vyplývá, že íránská legislativa zakazuje soukromé vlastnictví satelitních antén pod pokutou, jejichž výše se liší podle toho, zda se jedná o pouhé užívání či distribuci satelitů, avšak na druhé straně běžně Íránčané sledují zahraniční vysílání díky satelitním anténám, neboť i přes zákaz, si je běžně nechávají připojit. Jestliže žalobce vykonával výdělečnou činnost, na kterou neměl povolení, pak zabavení takového zboží státními orgány, nelze považovat za pronásledování ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu a žalobce a) nelze považovat za odpůrce režimu. Soud tak nepřisvědčil zástupkyni žalobců, že žalobce a) byl pronásledován z důvodu uplatňování svého práva na necenzurované informace a rozšiřování tohoto práva pro i jiné osoby a rozhodnutí Nejvyššího správního soudu čj. 12 Azs 45/2008-74 ze dne 13.8.2008 je nepřiléhavé na danou věc. Pokud se týká obavy z pronásledování z důvodu kontaktů s vyznavači Baháí, pak soud dospěl k závěru, že tato jsou nevěrohodná a spojitost se zabavováním zboží v jeho obchodě v souvislosti se sympatizováním s Baháí je dle soudu jen žalobcovou domněnkou, ne-li vykonstruovaným příběhem. Žalobce a) sám prohlásil, že je ateista, není členem žádné politické či jinak organizované skupiny a se členy Baháí se seznámil v rámci své obchodní činnosti, a převážně s nimi udržoval kontakty opět z důvodu své podnikatelské činnosti, vyjma dvou návštěv.

[13] Ve vztahu k nezletilé žalobkyni b) soud shodně s žalovaným dospěl k závěru, že nebyly shledány důvody taxativně stanovené v § 12 zákona o azylu. Žalobkyně b) vzhledem ke svému věku je zcela závislá na svých rodičích a problémy rodičů na ni bezprostředně dopadají. Jestliže žalovaný, a soud opakuje, že s jeho názorem se ztotožnil, neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany pro žalobce a), neboť nebylo prokázáno jeho pronásledování z náboženských ani jiných důvodů, není proto namístě se domnívat, že by nezletilá žalobkyně b) byla pronásledována z důvodů uvedených v citovaném ustanovení. Soud odkazuje na podrobné odůvodnění žalovaného ve vztahu nesplnění podmínek ust. § 12 zákona o azylu u obou žalobců a zcela na ně odkazuje, neboť se s nimi ztotožnil. Z uvedeného důvodu by bylo proto zcela nadbytečné, aby soud se podrobněji odůvodněním názoru zabýval, neboť soud v tomto řízení přezkouvává zákonnost napadeného rozhodnutí, nenahrazuje řízení správní.

[14] Pokud se týká ustanovení § 13 zákona o azylu, toto ustanovení slouží jako jedna z možností sloučení rodiny, a to v případě, že osoby nejsou, respektive nemusejí být uprchlíky ve smyslu ŽÚ1951. Smyslem tohoto ustanovení je zabránit rozdělení rodiny proto, že u jednoho rodinného příslušníka jsou dány důvody pro udělení azylu podle § 12 či § 14 zákona o azylu a u jiného nikoli. Žalobci a) i b) nesplňují podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu

a ani nejsou rodinnými příslušníky azyllanta. Azyl podle tohoto ustanovení může být udělen pouze na základě rodinné vazby k jiné osobě, které byl udělen azyl.

[15] Pokud se týká námitky ohledně udělení humanitárního azylu, pak žalobce, aniž by blíže konkretizoval, v čem správní orgán při hodnocení této otázky pochybil, soud rovněž jen v obecné rovině se porušením ustanovení § 14 zákona o azylu zabýval a žalobci nepřisvědčil. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok,

a proto je výhradně na posouzení žalovaného, zda žadatelovu konkrétní situaci podřadí pod ustanovení § 14 zákona o azylu. Tento názor má odraz v konstantní judikatuře Nejvyššího správního soudu, např. v rozsudcích ze dne 15.10.2003, č.j. 3 Azs 12/2003-38, dále ze dne 22.1.2004, č.j. 5 Azs 47/2003-48. Žalovaný neshledal po vyhodnocení rodinné, sociální i ekonomické situace žalobců důvod pro udělení této formy azylu a otázkou se přezkoumatelným způsobem v odůvodnění rozhodnutí vypořádal.

[16] Žalobce i ve vztahu k udělení doplňkové ochrany, tedy k ustanovení § 14a a 14b zákona o azylu, nic blíže nekonkretizoval, a tudíž ani soud nemůže konkrétně reagovat na zcela obecné tvrzení žalobce a). Nicméně soud v obecné rovině zkoumal, zda žalovaný se udělením doplňkové ochrany zabýval a v jakém rozsahu a dospěl ke shodnému závěru, že podmínky splněny nejsou. K posouzení udělení doplňkové ochrany z tohoto důvodu je klíčovou otázkou posouzení, zda by žalobci hrozilo v případě návratu do vlasti skutečné nebezpečí vážné újmy. Závažnou újmou podle citovaného ustanovení je správní orgán povinen se zabývat, je-li žadatelem o mezinárodní ochranu namítána nebo vyjde-li v průběhu správního řízení jinak najevo. V souzené věci správní orgán plně akceptoval svou povinnost zabývat se i situací v zemi původu a své povinnosti dostál. Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště (§ 14a odst. 1 zákona o azylu). Za vážnou újmu se považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky (§ 14a odst. 2 zákona o azylu). Soud konstatuje, že žalovaný se podrobně ve svém rozhodnutí touto otázkou zabýval a soud se s názorem žalovaného i za současné situace ztotožnil.

[17] Soud již jen zdůrazňuje, že důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného

porušování ostatních lidských práv se mohou jevit jako natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování (například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14.9.2005, č.j. 5 Azs 125/2005-46).

[18] Pokud je odkaz na porušení článků kvalifikační a procedurální směrnice, jak je uvedeno v odstavci [2] tohoto rozsudku, pak ani tyto žalobní body soud neshledal důvodnými, neboť žalovaný se dostatečně vypořádal s otázkou pronásledování,

příčemž vycházel nejen ze skutečností, které žalobce uvedl, nýbrž i z obecných informací o zemi původu a své rozhodnutí dostatečně a přesvědčivě odůvodnil.

[19] Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že správní řízení a rozhodnutí samotné netrpí vytýkanými vadami, žalovaný náležitě zjistil skutkový stav věci, řádným způsobem si opatřil podklady pro vydání rozhodnutí, azylový příběh vyhodnotil v kontextu informací o zemi původu získaných z různých zdrojů a rozhodnutí v potřebném rozsahu a srozumitelně odůvodnil. Zprávy o zemi původu, které měl žalovaný k dispozici, vypovídají o nedemokratickém systému, o systému soudnictví a trestů, o baháismu, o zákazu vlastnit satelit a o skutečnosti běžného nerespektování tohoto zákazu včetně občasných zásahů vůči držitelům satelitů a další. Soud při přezkoumání rozhodnutí postupoval tak, jak uvedeno v odstavci [8] tohoto rozsudku, a proto nezohlednil nově předložené skutečnosti ohledně toho, že žalobce a) konvertoval ke křesťanství a jeho zaměstnání v České republice, které nastaly až po vydání napadeného rozhodnutí. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že soud je povinen princip vyjádřený v ustanovení § 75 odst. 1 s.ř.s. prolomit a přihlídnout i k tvrzeným skutečnostem, nastalým po právní moci rozhodnutí správního orgánu tehdy, pokud by bylo možné se o těchto skutečnostech domnívat, že mohly být relevantní pro možné udělení azylu podle § 12 nebo § 14a zákona o azylu. To ovšem platí za předpokladu, že soud neshledá dostatečné záruky, že tyto nové skutečnosti budou dodatečně posouzeny v novém správním řízení k tomu příslušným správním orgánem z hlediska respektování zásady *non-refoulement*, a že bude mít žadatel o mezinárodní ochranu možnost dosáhnout soudního přezkoumání tohoto nového rozhodnutí dříve, než by mělo dojít k jeho navrácení do země původu. Soud se naopak nebude zabývat novými skutečnostmi za situace, kdy bude vzhledem ke konkrétním okolnostem věci zcela zřejmé, že žadatel bude mít možnost podat novou žádost o mezinárodní ochranu ve smyslu § 3 odst. 2 ve spojení s § 10 odst. 2 zákona o azylu a že tato nová žádost bude přípustná dle § 10a cit. zákona (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. listopadu 2014 č.j. 5 Azs 128/2014-27). Vzhledem k uvedenému tak soud nevzal v potaz nově uváděné a prokázané skutečnosti.

[20] Po provedeném řízení soud žalobu zamítl jako nedůvodnou podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.

[21] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť procesně úspěšný žalovaný právo na náhradu vzniklých nákladů neuplatnil a podle soudního spisu mu ani žádné náklady řízení nevznikly.

[22] Výrok III. je odůvodněn ustanovením § 36 odst. 2 věta první za středníkem s.ř.s., dle kterého stát platí náklady spojené s tlumočením.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů po doručení rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem, což neplatí, má-li stěžovatel, jeho

pokračování

- 11 -

62Az 4/2014

zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 10.4.2015

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně